

**Міністерство освіти і науки України
Рада молодих учених Уманського НУС**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ
УЧЕНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ**

**Сільськогосподарські, економічні, біологічні,
технічні та загальноосвітні науки**

Умань – 2024

УДК 001.8:63
М 58

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою Радою Уманського національного університету садівництва
(протокол № 7 від 30 травня 2024 року)*

Редакційна колегія:

НЕПОЧАТЕНКО Олена – доктор екон. наук, професор, (відповідальний редактор); **КАРПЕНКО Віктор** – доктор с.-г. наук, професор, (заступник відповідального редактора); **БАЛАБАК Анатолій** – доктор с.-г. наук, професор; **ГОСПОДАРЕНКО Григорій** – доктор с.-г. наук, професор; **ЄЩЕНКО Володимир** – доктор с.-г. наук, професор; **ЗАМОРСЬКА Ірина** – доктор техн. наук, професор; **ЗАМОРСЬКИЙ Володимир** – доктор с.-г. наук, професор; **КУЧЕРЕНКО Тамара** – доктор екон. наук, професор; **ЛЮБИЧ Віталій** – доктор с.-г. наук, професор; **МУДРАК Руслан** – доктор екон. наук, професор; **НЕСТЕРЧУК Юлія** – доктор екон. наук, професор; **НОВАК Інна** – доктор екон. наук, професор; **ОСОКІНА Ніна** – доктор с.-г. наук, професор; **ПОЛТОРЕЦЬКИЙ Сергій** – доктор с.-г. наук, професор; **ПОЛЩУК Валентин** – доктор с.-г. наук, професор; **ТОКАР Анастасія** – доктор с.-г. наук, професор; **УЛЯНИЧ Олена** – доктор с.-г. наук, професор; **УЛАНЧУК Володимир** – доктор екон. наук, професор; **ШКОЛЬНИЙ Олександр** – доктор екон. наук, професор; **ШЛАПАК Володимир** – доктор с.-г. наук, професор; **ЯЦЕНКО Анатолій** – доктор с.-г. наук, професор; **КОСТЕЦЬКА Катерина** – кандидат с.-г. наук, доцент (відповідальний секретар).

Матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих учених і науково-педагогічних працівників, **23 травня 2024 р.** / Редкол.: Непочатенко О. О. (відп. ред.) та ін. Умань: ВПЦ «Візаві», 2024. 218 с.

У збірнику тез наведено результати наукових досліджень вітчизняних науковців. У наукових матеріалах висвітлено питання, що стосуються актуальних проблем сучасної аграрної науки й освіти. Розраховано на студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, наукових співробітників і фахівців, які займаються сучасними питаннями аграрного виробництва, науки й освіти.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

© Уманський національний
університет садівництва, 2024

ЛІТЕРАТУРА:

1. Красиловець Ю.Г., Кузьменко Н.В., Литвинов А.Є., С. Станкевич С.В. Два аспекти використання ріпаку. *Агробізнес сьогодні*, 2011. № 10 (218). С 24–28.
2. Журавський В. С., Секун М. П. Хімічний метод обмеження чисельності основних шкідників ярого ріпаку. *Наук.-техн. бюл. Інту олійних культур УААН*. 2007. Вип. 12. С. 188–192.
3. Лапа О. М. Шкідники капустяних культур. *Захист рослин*. 2005. № 6. С. 31.
4. Станкевич С. В., Горновська С. В. Методи виявлення, збору та зберігання комах: навч. посіб. Житомир: Видавництво «Рута». 2023. С. 5–15.
5. Федоренко В. П., Луговський К. П. Контроль хрестоцвітих блішок у посівах озимого та ярого ріпаку. *Карантин і захист рослин*. 2011. № 10. С. 7–9.
6. Чайка В. М., Поліщук А. А. На посівах озимого ріпаку. Ефективність різних методів обліку чисельності для моніторингу ентомофауні. *Карантин і захист рослин*. 2010. №3. С. 5–7. <https://data.gov.ua/dataset/389ddb5a-ac73-44bb-9252-f899e4a97588>

ВПЛИВ СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ НА ЕЛЕМЕНТИ СТРУКТУРИ ВРОЖАЮ КУКУРУДЗИ

Микола ГРАБОВСЬКИЙ, доктор сільськогосподарських наук

Леонід КОЗАК, кандидат сільськогосподарських наук

Олександр ГОРОДЕЦЬКИЙ, кандидат сільськогосподарських наук

Леся КАЧАН, кандидат сільськогосподарських наук

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква

В умовах постійного зростання цін на енергоресурси та мінеральні добрива постає питання у пошуку технологічних рішень при вирощуванні кукурудзи на силос, які б забезпечували високу ефективність, підвищували продуктивність посівів та можливість її використання в біоенергетичних цілях [1]. В агрофітоценозі кукурудзи, як і в інших системах рослинництва, за зміни величини одних елементів структури врожаю змінюються інші, що визначається генетично детермінованими межами варіювання ознак продуктивності та компенсаторною здатністю [2–3].

Структура врожаю гібридів кукурудзи важлива для оцінки біологічних характеристик і їх реакції на елементи технології вирощування. Більшість дослідників розглядають показники структури врожаю кукурудзи як спосіб оптимізації технології вирощування цієї культури через параметри різних компонентів агроценозу та їх характеристики [4–5].

Серед значної кількості господарсько-важливих ознак гібридів кукурудзи, які мають значний вплив на формування фактичної та потенційної врожайності не останнє місце займають такі показники як «кількість рядів зерен» та «кількість зерен у ряду». Вивчення кореляційної залежності між ними та між основними господарсько-цінними ознаками має практичне значення для

визначення оптимальних параметрів при розробці моделей гібридів кукурудзи для конкретних агрокліматичних зон вирощування [6].

Структурні елементи урожайності є фундаментальними елементами продуктивності всіх сільськогосподарських культур, особливо кукурудзи. Вплив технологічних заходів на врожайність і якість продукції безпосередньо відображається на цих показниках. Деякі елементи структури врожаю піддаються більше впливу технологічних операцій, в той час як інші змінюються в меншій мірі [7–8].

Створення високопродуктивного агрофітоценозу кукурудзи здійснюється шляхом управління процесом реалізації генетично обумовленого потенціалу з метою скорочення розриву між потенційною і реальною продуктивністю [9]. Формування елементів структури врожаю багато в чому залежить від забезпечення рослин кукурудзи поживними речовинами. В літературних джерелах міститься багато інформації, що підтверджує взаємозв'язок між формуванням елементів структури врожаю кукурудзи та застосуванням добрив [10–12].

Метою досліджень було встановлення впливу системи удобрення на елементи структури врожаю кукурудзи.

Дослідження проводили в 2021–2023 рр. в Науково-виробничому центрі Білоцерківського національного аграрного університету за наступною схемою: 1. Без внесення аміачної селітри та мікродобрив (контроль), 2. Аміачна селітри (N_{40}) перед сівбою кукурудзи 3. Аміачна селітра (N_{40}) перед сівбою + Нутривант Плюс Кукурудза (2,5 кг/га) 4. Аміачна селітра (N_{40}) перед сівбою + Вуксал Р Мах (2 л/га) 5. Аміачна селітра (N_{40}) перед сівбою + Розалік Zn, P, N, S (3 л/га). Польовий дослід проводили методом розщеплених ділянок. Облікова площа ділянок становила 38,6 м². Вирощували гібрид кукурудзи СИ Зефір (ФАО 430) за загальноприйнятою для зони Правобережного Лісостепу України технологією.

Найкращі умови живлення рослин складаються на варіанті із внесенням

азотних добрив (N_{40} перед сівбою) у поєднанні із мікродобривом Вуксал Р Мах, які забезпечують найвищі параметри структури врожаю, довжину качана – 18,3 см, діаметр качана – 5,0 см, масу зерна з качана – 178,2 г та маса 1000 зерен – 267,6 г, що на 0,3 см, 0,4 см, 30,9 г та 29,0 г більше в порівнянні із контрольним варіантом (без внесення добрив).

Зростання параметрів структури врожаю у інших варіантах удобрення порівняно із контролем становило, на варіанті внесення N_{40} перед сівбою – на 0,2 см, 0,1 см, 15,3 г та 21,9 г; N_{40} перед сівбою + Нутривант Плюс Кукурудза – 0,3 см, 0,2 см, 26,3 г та 26,6 г; N_{40} перед сівбою + Розалік Zn, P, N, S – 0,3 см, 0,3 см, 27,6 г та 26,8 г, відповідно.

Отже, покращення умов живлення рослин за рахунок внесення азотних добрив та мікроелементів веде до підвищення параметрів структури врожаю у гібриду кукурудзи СИ Зефір.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Павліченко К. В. Формування елементів структури врожаю гібридами кукурудзи на силос під впливом макро і мікродобрив. *Аграрні інновації*. 2022. №. 12. С. 77–84.
2. Паламарчук В. Д., Дідур І. М., Колісник О. М., Алексєєв О. О. Аспекти сучасної технології вирощування висококрохмальної кукурудзи в умовах Правобережного Лісостепу України. Вінниця: Видавництво «Друк». 2020. 536 с.
3. Vozhehova R., Lavrynenko Y., Marchenko T., Piliarska O., Sharii V., Tyshchenko A., Drobit O., Mishchenko S., Grabovskyi M. Water Consumption and efficiency of irrigation of maize hybrids of different FAO groups in the southern steppe of Ukraine. *Scientific Papers. Series A. Agronomy*. 2022. Vol. LXV, №1. 603–612.
4. Говенько Р. В. Вплив технологічних прийомів вирощування на формування елементів структури врожаю гібридів кукурудзи. *Агробіологія*. 2022. №. 2. С. 68–76.